

Rodogoljuf.

Glejte pred očmi zdravnika,
Vsacega ozdrav' bolnika,
Jaz za jetko, vodenico
Imam prebrisano glavico;
V hipu mrzlico odženem,
Duri v prihod ji zaklenem;
Jaz popraviti' znam želodec,
Proč madron odganjam, bodec.
Pravi vid dam kratkogledcem,
Putko znam odpravljati' dedcem.
Radostne st'rim 'z žalostnjakov,
Žalostne st'rim 'z veseljakov —
Govoriti brez zamude,
V zdraviteljstvu delam čude.

Sodnik.

Tac'ga rabi naše mesto,
Zmernost', treznosti nezvesto.
Tù in tam je dost' bolnikov,
Malo umnih le zdravnikov,
Torej pri nas ostanite,
In bolnike še zdravite.

Rodogoljuf.

Al še druge učenosti
Me učil je mož modrosti:
Da vse vzdignem, ki so v grobi,
Preden angel jim zatrobi;
Če so trupla tud' strohnela,
Zopet bodo oživela.

Sodnik.

Ljub' prijatelj! ta je bósa;
Kar odreže smrtna kôsa —
Se do ustajenja zore
Skupaj djati več ne more.

Rodogoljuf.

Če m' ne bote hudo vzeli,
Čem ostati dan tu celi,
Za poskušnjo vse bolnike,
Bodi male, bod' velike,
Bod' bogate, bod' srotice,
Bom ozdravil brez petice.

Sodnik.

Brez petice? Ta je nova,
Al zopet laž gotova!

Rodogoljuf.

Jutri grem na kraj trohnobe,
In obidem trikrat grobe,
Na moj „Hokus, Pokus“ kmalo,
Kar je mrtvo, bode vstalo. —
Prosim poglavarstvo slavno
Mi za delo čeznaravno
Dati dovoljenje v listu.

Sodnik.

Ha! dal bi ga Antikristu! —
Rad čem dovoljenje dati,
Vaše dni pri nas ostati;
Bogatine, sirotice
Ozdravljati brez petice.
V miru pak mrtve pustite,
Scer — scer zdravi ostanite!

*(podaja mu rokó.)**Rodogoljuf.*

Mestničani so vesoljni
S čudodelcem zadovoljni. —

Sodnik (srdit.)

Razun mene ni jezika,
Poslušajte me sodnika!

Rodogoljuf.

Z Bogom! nesem poročilo,
(za-se:)

Pisal bodeš list še v silo.

*(odide.)***Deveti nastop.**

Miklavž (sodnikov brat); za njim
jih več v sobo plane. Prejšnja.

Sodnik (k bratu glasno:)

Zapri jim pred nosom vrata;
Preč od tukaj, scer bo druga!
Kje je moj telesni sluga?
Kje so briči, kje čuvaji?
Je li rijast meč pri kraji?

Al poznate me sodnika?
Razun mene ni jezika!

Miklavž.

Lep'ga vraga si napravljáš,
Kaj se vraga obotavljaš
Vraču dovoljenje dati,
Mrtve v grobih oživljati?

Ključavničar.

Da, do dans sodnik ste bili.

Voznik.

Druzega bomo zvolili.

Sodnik.

Druz'ga?!

Krojač.

Ki bo od Vas bolji.

Sodnik.

Krog in krog ga ni okoli.

Potepuhovec.

Brž papir, peró, črnilo!

Sodnik.

Hm! papir?

Voznik.

Scer rab'no silo!

Sodnik.

Silo?!

Miklavž.

Da, zdaj ni drugači.

Sodnik.

Ni?!

Ključavničar.

Naj živijo tudi vrači!

Sodnik.

Vrač! al — —

Potepuhovec.

Brž brez odloge

In nasproti niti sloge.

Sodnik.

Nu, nu — —

Neža.

Hitro, vrač odhaja!

Potepuhovec.

Ki življenje mrtvim daja!

Sodnik (raztresen:)

Hu, hu! — kaj sem hotel reči?

Neža (Miklavžu:)

Dajte malo mu postreči.

Miklavž

(prinese papir, peró in črnilo.)

Tukaj je pisarja raba.

Sodnik.

Moja roka je preslaba!

Bratu hočem izročiti — —

Potepuhovec.

Vaša roka mora biti.

Sodnik.

Naj mi vsaj moj brat diktira!

Miklavž (nazočim.)

Tiho! — Dajte nama mira.

Milavž (narekuje:)

„S temi vrsticami Boštjanu Rodogoljufu dovoljenje dam“ — —

Sodnik (pisaje)

— „dam“ —

Miklavž.

— „jutri vse mrtve, bodi si možkega ali ženskega spola“ —

Sodnik.

— „možkega spola“ —

*Potepuhovec**(gleda mu čez rame.)*

Ženski spol ste pozabili. —

Miklavž (bratu.)

Zgubljen si, da Bog se usmili!

Potepuhovec.

Jaz čem ljubico!

Neža.

Jaz sestrico.

*Miklavž**(kaže mu na papir.)*

Deni ženski spol v vrstico!

*Sodnik**(pisaje nevoljen ponavlja:)*

— „ženskega spola“ —

Miklavž.

Kak' peró te nizko nese!

Sodnik.

Roka mi se strašno trese!

Miklavž.

— „bodi mlade, bodi stare“ —

*Sodnik**(peró proč vrže.)*

Daj prej „Hirschhorngest“ z

omare,

Kdor častitih čitateljev misli se torej naročiti, naj mi blagovoli do 10. decembra pisati v Zagreb (poste restante), ker potem bode — če se dosti naročnikov nabere — igra šla koj v tisk; mislim pa samo toliko iztisov natisniti dati, kolikor se naročnikov oglasi. Posebno prosim vse slavne čitavnice, vse drage domorodce in predrago slovensko mladino, naj mi nabira naročnikov, ter mi jih do naznanjenega časa pošlje. 13. iztis dobí vsaki nabiravec za dar. — Hudó je zares, ako misli kak nepremožen človek storiti kaj dobrega, pa vidi — da ne more. Salvavi animam meam!

Ljud. Tomšič.

Slovstvo slovensko.

Razun Goriškega Letnika*) izšel je ravnokar iz Blaznikove tiskarnice v prav prijetni podobi prvi vezek letošnjega „Cvetja“. Obsega pesmi J. Bilca, pod naslovom „Prvenči“, polne katoliškega duha in žive ljubezni do domovine. Ker nam „Cvetje“ kaj pridno bogati naše slovstvo, — v dveh letih razveselilo nas je že z 10. deli večidel klasičnimi — mislil bi človek, da ga ni treba še dalje priporočevati in da mu je naročnikov obilo — al to delo se tako krepko podpira, da bi se ne bilo čuditi, ko bi „Cvetje“ usahnilo. Res, da po svojem zapopadku ni za priprosto ljudstvo; al pa med Slovenci ni družih izobraženih ljudi od bogoslovcev in dijakov? Misliti moraš, da ne, kajti naročnikov nedijakov je le okoli 40. Da mladina to delo podpira, je dobro znamenje; na mladini stoji prihodnost; vendar bi imela podpora krepkeja biti. Saj je cena tako nizka, da res nikomur težave ne dela. Sosebno ljubljanska gimnazija morala bi še bolj marljiva biti; vendar toliko je storila, da ima med vsacim deseterim dijakom enega naročnika; bela Ljubljana pa — izuzemši bogoslovce pa gimnazijalce — še med petnajst-stotimi enega ne! Domorodci! ki si prizadevamo, da obogatimo domače slovstvo, pazimo, pazimo, da nam vsled naše zanikernosti in mlačnosti slana ne vzame še tega, kar že imamo!

Z.

Dopisi.

Iz Zagreba 10. nov. ☉ — Pozimski večeri podavajo nam obilneje duševne hrane, kakor poletni vroči dnevi. Društvo kazalištno igra vsaki teden štirikrat, in sicer: v nedeljo, torek, četrtek in saboto. Od 4. oktobra pričenshi smo že vidili 20 gledišnih iger na odru domačem. To naznanjam zategadel, ker prihajajo pogosto Slovenci v Zagreb, pa se primeri marsikteremu, da ne pride o pravem dnevu. Kdor obišče Zagreb, naj

*) „Novice“ podajajo iz „Letnika“ danes sestavek za pokušnjo; drugi pot bojo govorile več o tem delu. Vred.

nikar ne zamudi iti v gledišče pogledat; naši igravci so bolj izurjeni kakor mnogi drugi po velikih mestih cesarstva. Celo društvo šteje zdaj 28 članov, katerim je ravnatelj gosp. Freudenreich. Ako je gledišče včasih precej prazno, vzrok temu se ne smé pripisovati (kar se večkrat dogadja) igravcem, temveč nehajnosti občinstva, ki ne vé dostojno ceniti svojega domačega zavoda. Včasih so se izgovarjale gospé, da ne grejo rade v hrvaški teater zategadel, ker so ulice pretemne; zdaj jim je pokazila izgovor plinova osvečava, ki se je o vseh Svetih prvokrat prav jasno zasvetila po Zagrebu. — Še v tem mescu bomo imeli v Zagrebu dva koncerta; prvega bo osnoval deželni glasbeni zavod o sv. Cecilii v „dvorani“, drugega pa pevsko društvo „Kolo“ v strejljani. „Kolo“ si je letos pomaglo, ker so tukajšnji gosposdije pravniki zaključili ga krepko podpirati. Bili so namreč dozda razkosani pravniki na dve strani; nekaj jih je bilo v glasbenem zavodu, nekaj v „Kolu“. Ker so pa vidili, da je med društveniki glasbenega zavoda dosti takih, ki se ne sramujejo popevati po krémah nemških pesem, so se preselili k domorodnemu društvu „Kolu“, kar je na vsako stran hvalevredno. Pravnikov ima kr. akademija 60 iz vseh krajev Jugoslavije. Slovencev je med njimi samo 5 in sicer trije so iz Štajerske, eden iz Kranjske, eden pa iz Gorice.

Iz Maribora 15. listop. —s— Spodobi se objaviti račun za svečanost tisočletnice ss. Cirila in Metoda, ki se je v čitavnici priobčil pri shodu dné 8. listopada; kajti ne dohaja samo udom domače čitavnice, ampak vsem onim, kateri so se s prispevki udeležili in katerim se ima čitavnica dostojno zahvaliti. Znašajo pa dohodki 982 gold. 27 kr. in troški 983 gold. 15 kr. Položen je ta račun za 14 dni na mizo čitavnično v razgled. — Ondašnja beseda je bila obilno obiskovana in jako živahna. Pevci iz Frauheima so pomnožili domači zbor in domoljubna gospá je s svojim ljubeznjivim glasom in umetnim pevanjem navdušila — ali, da prav rečem, zavnela in očarala vse društvo. Novi tečaj naše čitavnice — bila je ta dan posebno okinčana z grbi in zastavami deželskimi vseh avstrijskih Slovanov — načel je kot govornik predsednik sam in s primerno besedo opominjal je k vzajemni delavnosti vseh stanov za omiko in napredek naroda našega. Po besedi se je, kakor navada slovenska donaša, napivalo, pevalo in mladi svet se je sukal. Prihodnja beseda 22. t. m.

Iz Celja. † — Srečo dobro, čitavnica celjska! prav dobro napreduješ; le tako naprej! Da si se iz predmestja v mesto, in sicer na tako lep prostor ravno pri kolodvoru preselila in si tudi prav lepo in prostorno stanovanje izbrala, in vstregla nam vsem, ki te tako radi obiskujemo in se ondi po domače zabavljamo, veselimo in izobražujemo. Res da, poslednja beseda v nedeljo 8. t. m. bila je lepa, vesela in zanimiva, da bi boljša biti ne mogla. Krasno okinčane in lepo razsvitljene sobe; mnogobrojna množica častitih gostov, da je skoraj, ali pa v resnici bilo pretesno; iskreni vvodni govor g. predstojnika čitavnice naše; preblag in krasen venec gospá in gospodičin, da še nobenkrat tako; živahni ples v poštení veselici; premili glasovi domačih pesem, in pa jako jako izurjena mestna godba pod vodstvom vrlega glasovodja g. A. Cinauerja, ktera je med drugim prelepo po njem za glasbo iz slovanskih pesem sostavljeno kvadrilo in „čitavnično polko“ med gromovitim ploskanjem res izvrstno igrala: vse to nam je pripravilo večer, kterege se bo daljni Lučan, Ljubčan in Mozirčan, katerih je res bilo obilo prišlo, kakor tudi Spodnjosavinčan in vsakter domačih ali vnanjih gostov radostno se spominjal, dokler bodo čitavnice Slovence k zabavam in narodnim veselicam vabile. Pa ne le samo, da čitavnica naša, v tem obziru, hvala Bogu, na-

preduje, množi se tudi društvo prav veselo, kar je njej v materijalni, udom pa še bolj v duševni prid. — Toraj še enkrat: Srečo dobro, čitavnica celjska, in pa uspešen napredek!

Iz Slivnice poleg Celja 12. nov. — Namenil sem se Vam kaj dopisati; pa mi zeló težko spod rok gré, ker se pri nas malo tacega zgodi, da bi bilo vredno svetu naznaniti. Narod še se ziblje trdno v naročji Morfeja; a kdor pozná okoliščine, se temu ne bode čudil. Može, katerih sveta dolžnost bi bila prosto ljudstvo podučevati in njegova ustavna prava čuvati, raje nemškutarijo, kakor se godí to tudi drugod. Poprejšnji učitelj bil je izvrsten mož v vsacem obziru in gotovo je eden prvih v labodski vladikovini; al mnogim je za petje več mar, kot za dobro podučevanje in izrejo svojih otrok ter pripravili so ga, da nas je zapustil, in sedanji? Sedanji — pa saj ni namen teh vrstic, da bi o teh zadevah pisal; tedaj povem le, da vitez Resingen se je odpovedal deželnemu poslanstvu in že 14. decembra bode v Celji nova volitev. Domorodni volivci! opominjam Vas, da se že sedaj za trdno pomnite, koga si mislite izbrati. Ne zabite, da je pred dvema letoma za vitezo Resingenom g. dr. Razlag, odvetnik v Brežcah, največ glasov dobil. Skrbite, da sedaj tega bistrumnega moža in gorečega rodoljuba ne prezrete, temveč, da izvolite tak nraveni in stanoviti značaj, in prepričali se bode, da je on popolnoma sposoben mož, ki hoče zagovarjati Vaše pravice tako srčno in temeljito, kakor g. Herman. Ne dajte se takim gosposkim kmetom ali drugim sukničarjem v pest, ki Vam le obetajo, da bodo izpolnovali Vaše želje, ki se Vam po svojih govorih še celó prilizujejo, da so ponosni svojega kmečkega rodú, potem pa, ko bi imeli svoje obljube spolnovati, zabijo svojo borno bajtico, zabijo narodna prava ter stopijo v kolo protivnikov naših. Skušnja žalibog! to uči. Tedaj čujte!

Podturnski Sokolec.

Iz slovenskega Štajarja. * — Slovenci posavinskih južno-zapadnih okrajev! — pozor! — 14. december se bliža, za Vas važen, imeniten dan; kajti voliti Vam bo namesti gospod viteza Resingen-a, ki se je poslanstvu odpovedal, novega poslanca v štajarski deželni zbor. Pazite, skrbite, da bote junaškemu zagovorniku slovenskih pravic, visokospoštovanemu, nam vsem toliko priljubljenemu gosp. M. Hermanu dali vrednega tovarša na stran. In kdo bi bil zato bolj sposoben, kdo našega zaupanja bolj vreden, kakor tisti gospod, kteremu ste že zadnjič toliko zaupanja skazali bili, in kateri se ga bo tudi v prihodnje gotovo v vsem vrednega skazal; zato nasvetujemo in priporočamo našemu slovenskemu svetu slavno znanega gosp. doktorja Razlaga, pravdnika v Brežcah. Može, volivci! nikarte prezreti tega. Volite enomiselno, pametno, zdatno, in ne raztrošite glasov svojih v lastno svojo škodo!*) Z Bogom! Dober uspeh 14. decembra!

V Trstu 13. nov. † — Po dolgem mrtvilu smo imeli 7. t. m. jako vesel večer: bila je beseda v naši čitavnici. Društveni pevci so peli 7 raznih slovanskih pesem, vse prav izvrstno: gospodičina Hudovernikova, znana vrla umetnica, nas je razveselila z dvema slovenskima in eno laško pesmijo, in nek gospod je izvrstno govoril Preširnovu: „Prva ljubezen“. Zopet se je po-

*) Zato g. dopisnik, pa tudi drugi priporočani gospod iz Celja ne bota zamerila, da „Novice“ za zdaj edinega gosp. dr. Razlaga priporočajo, kajti priporočilo še družega gospoda razcepi glasove lahko tako, da „inter duos litigantes“, ki bi vam bila oba po volji, „tertius gaudet“, ki bi vam morebiti ne bil všeč. „Novice“, priporočaje gospoda dr. Razlaga, trdijo tedaj le zopet to, kar so trdile že poprej, in tega jim nihče ne more v krivico šteti.

kazalo, da imamo za besede dosti moči, in da bi jih lahko večkrat imeli, ako bi le hotli. Sešlo se je k besedi dosti poslušavcev in poslušavk, le odbornikov, kakor je to že navadno, bilo je malo. — Kar je pisal „Novicam“ dopisnik iz Barkole zastran navdušenja za slovenstvo v tržaški okolici, vse to je čista resnica. Videl sem to sam preteklo nedeljo pri sv. Ivanu. Prišlo je bilo tje mnogo tržaških Slovanov s slovansko zastavo, in ko sedejo na travniku okoli dolzih miz ter začno prepevati, kar nagloma prigrme tamošnji pevci kričeči: „Živili! Slava!“ ter posedejo krog bližnjih miz. Zapojo potem mnogo pesem iz vseh slovanskih narečij, nekatere take, da jih še nikjer nismo slišali tako izvrstno, da so strmeli vsi poslušavci. Ko se je stemnilo, začno pokati po zraku rakete med živim petjem, navdušenost pa je vrha dokipela, ko Tržačani podaré omenjenim pevcem slovensko zastavo. Vse to priča, da se narodna zavest v naši okolici krepko budi, če tudi je mestno naše svetovavstvo nikakor ne podpira. — Mestna gimnazija ima nekoliko več učencev od državne; slovenščina se pa vendar le na državni uči; to priča, koliko so naši Slovenci mestnemu svetovavstvu mar. Naši Slovenci morejo, kakor Lah, plačevati za vsa mnogobrojna laška učilišča, gledišča, sprehajališča, mestno svečavo, mestni tlak in za sto drugih reči, od katerih nimajo nikake koristi, zato pa tudi ni čudo, da so nekteri prošnjo vložili, da bi se odcepili od mesta, ker o ravnopravnosti neče naše mestno svetovavstvo nič vediti. — H koncu še to-le smešnico, al ne izmišljeno, ampak resnično: V neko kavano hodi nek možec, ki vsaki dan prebere „Presse“ od konca do kraja. Po naključbi mu pride v roko „Politik“; misleč, da je „Presse“; prebere jo od konca do kraja, ter večkrat z glavo pokima, da mu je všeč. Ko prebere, vpraša ga sosed, kako mu je kaj všeč. „Wirklich sehr gut“ — odgovori možec, obrne list, pa pri tem se mu zasveti napis: „Politik“. „Verflucht! hab' immer geglaubt, ich les' die Press' und les' die verfluchte Politik“ — zakriči ter jo vrže na mizo.

S Pivke 18. nov. „Novice“ so svoj čas tudi povedale, da gredo zemljišča postojnske cesarske grajščine na prodaj. Prva dražba je bila 15. do 18. julija za njive, senožeti, pašnike in ribštvo poleg Postojne, Landola, Trnja in Košane. O tej priložnosti si je postojnska srenja pridobila nekatere lepe posesti, ves Sovič (ali goro s starim gradom), zraven dva travnika, enega s prav dobrim studencem, enega z malim drevoredom, kar bo trgu služilo v korist in v olepšanje. Tudi šola postojnska je dobila vrt za drevesno šolo, ki ga sta ji kupila šolski krajni nadzornik Andrej Gottsberger in še neki drug dobrotnik skupaj. Druga dražba je bila 10. do 12. novembra za gojzde pri Postojni in pri Košani, zraven za ostale senožeti, pašnike in ribštva. Za gojzde ni nihče storil ponudbe, pa druge stvari so se večidel oddale. Pri tej priložnosti je zagorska srenja dobro naredila; kupila je velik pašnik, za katerega je bila že dolgo pravda z drugimi srenjami; zdaj je celi pašnik komaj en del tega veljal, kar je bila poprej pravda požrla. To je tudi pričevanje za resnico pregovora: „boljša drobna pogodba kot debela pravda“. Zagorci, katerim gré za gojzd tesno, naj na svojih pašnikih skušajo tudi kaj drevja zarediti, in kmali si bodo opomogli.

Iz Kranja 13. nov. × Naša gimnazija šteje letos v prvem razredu 32, v drugem 40, v tretjem 58, v četrtem 24 učencev, — skupaj 154, toraj 4 manj kot konec lanskega šolskega leta. Mislili smo, da nam jih bodo letos več poslali iz Ljubljane, da ondi ne bojo tako na tesnem; al motili smo se. — Skušnja z očiščenim kamnovcem (petroleum) naše mesto ponoči razsvetliti, se je dobro obnesla; za to želimo, da bi se kmali vse mestne svetil-

nice za to svečavo napravile, ker ne le, da imamo, česar smo že davno želeli, več svetlobe ponoči, je ta svečava tudi ceneja. Želeli bi pač še marsikaj koristnega, da bi nam napravili naši mestni očetje; al zavoljo velicnih stroškov, ki jih je naše mesto o napravi gimnazije, vodnjaka itd. zadnje leto imelo, in zavoljo majhnih dohodkov, ki jih ima, bomo že morali še potrpeti s tem, kar imamo. Tudi Rim ni bil sezidan v enem dnevu. Sanjalo se je unidan nekemu dopisniku v „Laib. Ztg.“ od „zvezdnega drevoreda“, ki naj bi se v sredi mesta napravil na „Podrtini“ in „pred farovžem“; al premodri Natan ni pomislil, da naše mesto ima blezo da največe sejme na Kranjskem, da tedaj v tržnih dnevih potrebuje veliko prostora, pa če bi tudi taci sejmov ne bilo, da na mesticu, kjer bi komaj kakih 10 divjih kostanjev dosti prostora imeli, bi se le polži sprehajati mogli. — Naša čitavnica veselo napreduje; število družnikov se vedno množi, kar nam je vesel dokaz, da se čedalje bolj zgublja vira, katere imajo nekteri gospodje o čitavnicah. Zadnja beseda je bila prav zanimiva; s posebno hvalo je bila sprejeta deklamacija iskrenega domorodca gospod Dragotina Peca, ki je govoril „stari in novi duh“ od Vilharja; tudi slavnoznani skladatelj „Naprej-a“ in drugih slovenskih pesem gosp. Davorin Jenko je veselici dodal mično cvetlico; igral je izvrstno na glasoviru. Čez zimo misli čitavnica napraviti vsako nedeljo kratkočasno večernico, pri kateri se bo deklamovalo, pelo ali to ali uno na glasoviru igralo itd. — Prihodnji mesec bomo s besedo obhajali v čitavnici rojstveni dan neumrlega pesnika dr. Prešern-a, katerega truplo pri nas počiva. Pevski zbor uči zdaj gosp. učitelj P. Cebin; nadjati se je, da pod njegovim vodstvom bodo naši gospodje pevci vrlo napredovali ter nam napravili še marsiktero veselo uro.

Iz Ljubljane. — Sejm v pondeljek ni bil dober; prišlo je le malo ljudi, ker je vreme bilo pregrdo.

— Včeraj je bil zastran višje realke v Ljubljani zbor deželnega odbora, v katerega so bili povabljeni mestni župan, trije mestni odborniki, c. kr. ravnatelj realke in c. kr. inženir. Pretehtovalo se je od vseh strani vprašanje: kam naj se dene realka, se vé da vsa skupaj. Sklenjeno ni bilo še nič gotovega.

— Zbornica ljubljanskih pravnikov (advokatov) je namesti umrlega dr. Kavčiča za predsednika svojega izvolila občespoštovanega gosp. dr. Raka.

— C. kr. deželna nadsodnija v Gradcu je pri razpisu po smrti dr. Kavčiča izpraznjene advokacije v Ljubljani od 27. dneva u. m. odločno rekla, da se s znanjem slovenskega jezika mora še posebno izkazati, kdor prosi za to advokacijo. Svesti smo si, da bode slavna nadsodnija tudi le po pravičnem tem pravilu službo oddala takemu, ki temeljito izkaže te lastnosti, katere potrebuje advokat kot svetovavec in zagovornik našega ljudstva.

— Velika čast je došla g. dr. Etbinu Costa-tu, da ga je slavna družba natoroznancev, Leopoldo-Karlenova, izvolila za svojega uda. Ta družba, katere ne izvoluje samo natoroznancev za svoje ude, temuč tudi druge učene može, ima za svoje geslo prislovico „Nunquam otioocus“ (nikdar len), — pač primerna prislovica neutrudljivemu gosp. doktorju.

— Nek ljubljansk trgovec je prejel po pošti te dni iz Trsta od ondašnje eskomptne banke pismo, v katerem je namesti zaznamovanih 5000 fl. bil snopič časnikov. Spoznali so brž na naši pošti, da je pismo odpečatenost in potem le zalepljeno bilo. Ostro se preiskuje zdaj, kje in kdo je dnar vzel iz pisma.

— Da sta glasoviti Dané in nek lašk duhoven, ki sta bila v jetnišnici na gradu, kmali zaporedoma umrla, je resnica; al tista govorica, ki se je, kakor je tudi

„Laib. Ztg.“ omenila, govorila sploh po mestu, da sta se zavdala po vžigavnih klinčkah, je zgolj izmišljena pravljica; umrla sta po bolezni navadno smrt, česar so se zdravniki po sekcii popolnoma prepričali. Res, kakor so „Novice“ že unidan rekly, bi bilo prav čudno, po kateri poti da bi bila mogla priti do klinčkov, ker se vé, kako ostro se pazi vsaki hip na take jetnike.

— Po sklepu odseka za besede in veselice bodo v ljubljanski čitavnici letošnjo zimo podučne in kratkočasne veselice v nedeljo 22. dne t. m., potem decembra mesca: 6., 20. in 27., — januarja mesca: 10., 17. in 24., — februarja mesca: 2., 7. in 21., — marca mesca: 6. in 20., in pa 10. aprila; začetek je vsakrat ob osmi uri. Ta „zabavna pratika“ se pošlje vsem udom, tukajšnim in unanjim, na dom, in če se o tem nič ne premeni, se ne bojo izdajale več posebne povabila.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Gospôska zbornica zbora državnega je v sejah preteklega tedna potrdila v zbornici poslancev sklenjeno domovinsko postavo, potrdila je dalje novo državno posojilo in da se Ogrom posodi 20 milijonov gold. Tudi tu so se potegovali nekteri gospodje za to, naj se jim dovoli vseh 30 milijonov, in zlasti grof Thun in knez Salm sta živo obžalovala, da se nesrečni deželi odbija polna pomoč, ki je tako silno potrebuje. Državni minister Schmerling nasvetuje, naj se posojilo Ogrom ne omeji strogo na 20 milijonov, ampak izreče, da se more dati več, ako bi se kazalo, da potrebe več zahtevajo; v tem smislu je obveljal dodatek k gori omenjenemu sklepu. Zbornica poslancev je pretresala pretekli teden stroške ministerstva dnarstvenega in nekterih novih uradnih in je več peticij izročila dotičnim odsekom v prevdarek; najživejše besedovanje pa je bilo o pripomočku, ki naj ga država dá novi železnici v Galiciji, ki se ima narediti iz Levova v Črnovice in tako po hitri poti izhodnji del Galicije sklene z Bukovino. Stroški te železnice so prevdarjeni na 31 milijonov. Oglasila se je družba, ktera hoče narediti to železnico, ako ji je država porok, da bode kapital od 31 milijonov, ki ga vtakne v to napravo, ji nesel leto in dan po 5 in pol od 100 gold. čistega dohodka. Ako bi ji tedaj čisti dohodki vsako leto ne nesli 1 milijon in 600.000 gold., bi morala država dodajati, kolikor manjka. Odsek je svetoval, naj državni zbor to potrdi, kar drugače v sedanjih okoliščinah ne bo tukaj železnice, in je zagovarjal to državno pripomoč s tem, da ne le deželi doide po tej železnici velik dobiček, temuč tudi državi iz mnogih dnarstvenih, političnih in vojaških ozirov. Večina govornikov se je potegovala za ta nasvet, nekteri govorniki pa so ga krepko podirali, češ, da v take reči, ki so namenjene le v dobiček začetnikom, se državna kasa ne smé vtikati; če je železnica potrebna, bo tudi nêsla itd. Naposled je bil sklep o tej zadevi odložen, ker se je nekdo drug (Albert Klein) ponudil, da hoče železnico narediti po pogodbah, ktere se pa morajo poprej prevdariti. — Zopet roma iz „Allg. Zeitg.“ pravlica po časnikih, da minister unanjih oprav grof Rechberg odstopi in na mesto njegovo utegne priti sedanji deželni glavár v Galiciji grof Mennsdorf. Dunajski časniki trdijo, da je to prazna govorica, ktera, če bi se vresničila, bi pomenila, da se Avstrija misli obrniti na polje ruske politike. — Sliši se, da deželni zbori se utegnejo začeti 15. januarja. — Zopet se govori, da velika razstava na Dunaji bode vendar leta 1866. — Deželni

zbor štajarski je zahteval od državnega ministerstva, naj že zdaj državnemu zboru predloži postavo za šolske zadeve, da deželni zbori potem vejo, kakošno oblast imajo do ljudskih, realnih in gimnazijskih šol. Ministerstvo je odgovorilo, da to ne more biti, dokler niso soseske in politične gosposke vredjene. — 15. dné t. m. so v Gradcu slovesno odprli popolno vseučilišče; državni minister je prišel sam k tej slovesnosti. — Mestni dunajski odbor po večini glasov ni hotel sprejeti milodara, ki mu ga je Garibaldi že davnej poslal za nesrečnike po lanski povodnji. — Dr. Klunov zemljopis avstrijskega cesarstva (das Kaiserthum Oesterreich) je prišel na dan že v drugem natisu, — očitno znamenje, da je knjiga ta res dobra. — „Pozor“ zagrebški je zavoljo 6 sestavkov zapleten v tiskarne pravde. — Še zmiraj nosi Napoleonov kongres zvonec po časnikih, kateri pretresajo zdaj tudi pisma, v katerih cesar vabi posamne vladarje v ta zbor; vse je neki povabil razun manjših nemških vladarjev, pa tudi sultana turškega in kralja grškega ne, kernista zapopadena v pogodbe od leta 1815. Napoleon hoče kongres imeti v Parizu, tako sjajni kakor je uni pred 48 leti bil na Dunaji; da bi pa prišli prav vsi vladarji osebno, ne zahteva. Sliši se, da avstrijska in angleška vlada hočete poprej izvesti program, to je, zapopadek tistih reči, ki se imajo obravnavati v zboru. Vlada italijanska pa vesolja poskakuje o Napoleonovem kongresu in svojo premakljivo narodno stražo že oborožuje. — Ruske armade se veliko zbira na meji Moldave in Vlahije. — Govori se, da ruski car hoče razglasiti oklic do svojih podložnih in v državnem zboru petrogradskem razložiti prihodnjo svojo politiko. — Pretekli dni se je več državnih zborov začelo, namreč pruski, saksonski in belgiški; vsi zbori so se začeli z kraljevimi ogovori, o katerih pa ni nič posebnega razun tega, kar govor pruskega kralja pravi, da na vsaki način zahteva, da zbor dovoli vladi, kar terja o armadnih zadevah; utegne pa to zopet spodtikljej temu novemu zboru biti, kakor je bil prejšnemu.

Kursi na Dunaji

17. novembra 1863

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.

5% obligacija od leta 1859	
v novem dnar. po 100 g. g.	69.60
5% nar posojilo od l. 1854 „	80.35
5% metalike „	73.—
4 1/2% „ „	65.25
4% „ „	59.00
3% „ „	45.00
2 1/2% „ „	37.50
1% „ „	—.

Obligacije zemlišn. odkupa.

(po 100 gold.)	
5% doljno - avstrijsanske g.	87.25
5% ogerske „	74.25
5% horvaške in slovanske „	75.25
5% krajnske, štajarske,	
koroške, istrijsanske „	87.00

Deržavni zajemi z lotrijami.

Zajem od leta 1860 „	93.60
„ „ „ 1860 petink. „	94.50
„ „ „ 1839 „	157.50
„ „ „ 1839 petink. „	99.50
5% narodni od leta 1854 „	92.50
Dohodkine oblg. iz Komo „	17.50

Druge obligacije z lotrijami.

Kreditni lozi po g. 100 . g.	136.50
4 1/2% Teržaški lozi po 100 „	113.00
5% Donavsko-parabrod-	
ski po g. 100 „	90.50
Knez Esterhazy. po g. 40 „	94.50
Knez Salmovi po g. 40 „	35.25
Knez Palfyovi po g. 40 „	34.25
Knez Claryovi po g. 40 „	35.50
Knez St. Genoisovi po g. 40 „	33.50
Knez Windischgrätz. po g. 20 „	22.75
Grof Waldsteinovi po g. 20 „	20.25
Grof Keglevičevi po g. 10 „	15.00
Budimski . . . po g. 40 „	33.75

Denarji.

Cesarske krone g.	16.05
Cesarski cekini „	5.71
Napoleonori 20 (frankov) „	9.42
Souvraindori „	16.25
Ruski imperiali „	9.68
Pruski Fridrikdori „	9.95
Angleški souvraindori „	11.85
Louisdori (nemški) „	—.
Srebro (ažijo) „	18.50

Loterijne srečke:

V Trstu 14. novembra 1863: **47. 76. 20. 85. 26.**

Prihodnje srečkanje v Trstu bo 25. novembra 1863.